

Bulletin 2009

TÁJÉKOZTATÓ
AZ ADÓ- ÉS PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSI
HIVATAL TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Budapest, 2010

DR. SZIKORA JÁNOS, AZ APEH ELNÖKE

ARCHÍVUM

ELŐSZÓ

Megtiszteltetés számomra, hogy az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal vezetése nevében köszönhetem a Tisztelt Olvasókat kiadványunk 19. alkalommal történő megjelenése alkalmából.

Nem szokványos évet hagyunk magunk mögött. 2009-ben amellett, hogy tovább bővültek feladataink, munkánkat a gazdasági válság következtében folyamatosan romló gazdasági környezetben kellett végeznünk. A kedvezőtlen gazdasági körülmények ellenére, fontosnak tartottuk ugyanakkor azt is, hogy a 2008 decemberében útjára bocsátott középtávú stratégiai tervünkben megfogalmazott stratégiai célok közül lehetőség szerint minél több már 2009-ben megvalósuljon.

Ennek keretében szolgáltató stratégiánk részeként továbbfejlesztettük, illetve bővítettük elektronikus szolgáltatásainkat. Ezek közül kiemelném az új, platformfüggetlen nyomtatványkitöltő programra történő áttérést, a bevallást helyettesítő nyilatkozat bevezetését, az 1+1%-os nyilatkozatok bevallás részeként történő elektronikus benyújtásának lehetővé tételét, illetve a felajánlott összeg célba érkezéséről történő elektronikus értesítési lehetőséget, továbbá, hogy 2009. február 1-től már elektronikus úton is kérhetők jövedelem- és illetőség igazolások.

Tovább bővítettük lekérdezhető adatbázisaink körét (pl. köztartozásmentes adózók adatbázisa, a bejelentés nélküli alkalmazottat foglalkoztatók listája), az ingatlanértékesítésből származó jövedelem és az azt terhelő adó kiszámítását pedig egy a honlapunkra kihelyezett kalkulátorral igyekeztünk megkönnyíteni.

Az adózás egyszerűbbé, kényelmesebbé tételét szolgálta a 2009. év egyik újdonsága, az egyszerűsített személyi jövedelemadó bevallás sikeres bevezetése, a gyorsabb és kényelmesebb ügyintézés érdekében pedig továbbfejlesztettük Contact Centerünket: 2009. július 1-től már telefonon keresztül is intézhető bizonyos, személyes jelenlétet nem, de személyes azonosítást igénylő adóügyek.

Hatósági tevékenységünk végzése során a gazdasági válság jelentős kihívások elé állított bennünket. Egyrészt a költségvetési egyensúly fenntartása érdekében a korábbinál is nagyobb jelentősége lett az államháztartási bevételek folyamatos biztosításának, szigorúan és kö-

vetkezetesen fel kellett lépni a szándékos adóelkerülőkkel szemben, másrészt a válság következtében nehéz helyzetbe került adózók fizetési nehézségeire is tekintettel kellett lenni.

A válság hatásai megmutatkoznak számszerűsített eredményeinkben is. Hatósági és szolgáltató tevékenységünk eredményeként az elmúlt évben 8829 milliárd forint bevétel realizálódott az APEH számláin, 461 milliárd forinttal kevesebb, mint 2008-ban. Az utólagos adóellenőrzések keretében megállapított nettó adókülönbözlet 443 milliárd forint volt, ami mintegy 25 milliárd forinttal elmarad az előző évi összegtől. Az adótartozások behajtása során pedig 285 milliárd forint kintlévőséget szedtünk be, ez 10 milliárd forinttal kevesebb, mint az előző évben.

A szerényebb bevételi mutatók ellenére úgy gondolom, hogy az adóhivatal munkatársai a 2009. évben is erőn felül teljesítettek. Győződjenek meg erről Önök is legfrissebb Bulletinünkben!

dr. Szikora János,
az APEH elnöke

OSZÁM
057

ARCHÍVUM

BEVEZETŐ

Az APEH a világgazdasági válság körülményei között, a törvényi rendelkezések szem előtt tartásával, s számos, az adózást érintő jogszabályi változás fegyelmezett végrehajtásával végezte 2009. évi tevékenységét.

Az adóhatóság 2009-ben is kiemelt feladatának tekintette, hogy az adózást minél könnyebbé, egyszerűbbé tegye azoknak az adózóknak, akik önkéntesen, pontosan igyekeznek eleget tenni adókötelezettségüknek, s segítse azokat, akik ismerethiány, vagy tévedés miatt adóznak pontatlanul. Ezzel egyidejűleg az is feladatunk, hogy akik hajlamosak kibújni kötelezettségeik teljesítése alól, igyekezzünk ettől visszatartani. A törvény teljes szigorával kell ugyanakkor fellépni azokkal szemben, akik szándékosan szegik meg az adószabályokat. Megítélésünk szerint az elmúlt esztendőben mind az adózók számára nyújtott szolgáltatásaink fejlesztésében, mind a következetesen végzett hatósági tevékenységben számos eredményt sikerült elérnünk. Mindezt olyan körülmények között kellett megtenni, hogy a gazdasági válság közepette biztosítsuk az államháztartási bevételek minél teljesebb körű befizetését, egyidejűleg a jogszabályok adta keretek között segítsük az önhibájukon kívül nehéz helyzetbe került adózókat.

A főbb eredmények az alábbiakban összegezhetők:

- "Az évközi adópolitikai intézkedések, a gazdasági válság hatásai és a következetes adóigazgatási tevékenység eredményeként az APEH számláin megjelenő bevételek mindössze 5,2 százalékkal maradtak el az előző évi eredményektől.
- Az új elektronikus szolgáltatások eredményesen segítik az adózási feladatok megvalósítását (ügyintézői contact center, internetes ingatlan árverések, új adatbázisok, stb.)
- Sikeresnek bizonyult az egyszerűsített személyi jövedelemadó bevallás bevezetése.
- Az adóhatóság húsz éve működő bevallás feldolgozási rendszerét cserélte le új, korszerű központi alkalmazás bevezetésével.

- Kiemelt figyelem irányult az ellenőrzésre történő kiválasztás módszereinek fejlesztésére, az ellenőrzési kapacitások hatékony kihasználására, valamint a – gazdasági válságból adódóan potenciálisan növekvő – kockázatos adózói magatartások kiszűrésére.
- Nagy odafigyelést igényelt, hogy a pénzügyi válság hatása egyre erőteljesebben jelent meg az adóhátralékok összetételében, beszedhetőségében, a fizetési könnyítési kérelmekben.
- Sikeresen felkészültünk az új adónemek (egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adó, helyi iparüzési adó) 2010. évi bevezetésére, az iparüzési adóval kapcsolatos adóztatási hatáskörök átvételére.

AZ ADÓHIVATALI TEVÉKENYSÉG A SZÁMOK TÜKRÉBEN

BEVÉTELEK ÉS KIUTALÁSOK

Az APEH számláin megjelenő bevétel 2009. évben (a magánnyugdíj pénztárakkal összefüggő befizetéseken kívül) 8475 milliárd forint volt, mely 462 milliárd forinttal, 5,2 százalékkal kevesebb az előző évinél.

A gazdasági válság és az évközi adópolitikai intézkedések hatására a költségvetési törvényben szereplő előirányzattól a bevételek közel 7,7%-kal elmaradtak, de megfeleltek az évközben módosított prognózisoknak.

A magánnyugdíj bevételek összege alig változott, a 2008. évi 353 milliárd forintról 2009. évre 355 milliárd forintra nőtt.

ADÓ- ÉS ADÓJELLEGŰ BEVÉTELEK (MILLIÓ FORINTBAN)

	2008. év, nettó	2008. év, bruttó	2009. év, nettó	2009. év, bruttó
Társasági adó	487 524,4	592 810,0	385 543,1	525 076,2
Hitelintézeti és pü. vállalkozások különadója	- 793,6	410,8	- 364,2	220,7
Hitelintézeti járadék	12 642,1	12 650,8	12 619,0	12 715,3
Személyi jövedelemadó (EKHO hányaddal együtt)	1 998 721,4	2 109 007,9	1 874 173,3	1 997 696,5
Befektetési adóhitel visszafizetése	129,1	156,6	50,7	63,1
Cégautó adó*	-	-	18 036,7	18 182,9
Általános forgalmi adó összesen	2 114 088,5	3 603 710,5	2 168 488,2	3 495 177,3
ebből: import termékek beszerzése után	326 654,0	328 122,6	303 848,3	305 817,3
Társas vállalkozások különadója	200 492,5	213 843,8	156 859,2	190 966,9
Magánszemélyek különadója	27 642,1	31 217,7	25 504,9	28 318,2
Önkéntesen feltárt adókülönbözet	- 60,0	5 822,1	25,3	4 487,3
Játékadó	72 734,0	72 798,5	66 736,1	66 791,3
Munkaadói járulék	211 480,1	212 327,7	169 606,8	170 473,0
Munkavállalói járulék	97 608,0	98 323,7	96 304,6	96 951,9
EVA	166 537,0	167 208,1	169 703,5	170 696,8
Átlagadó	- 2,0	6,9	1,4	3,8
Energiaellátók jövedelemadója	-	-	24 170,0	24 180,1
Különféle alapok, alapszerű befizetések és visszafizetések összesen	117 075,2	126 882,5	107 469,3	116 728,4
ebből: Rehabilitációs hozzájárulás	14 684,0	15 130,0	15 014,1	15 747,3
Nemzeti kulturális járulék	8 612,6	8 880,7	7 682,1	8 105,8
Szakképzési hozzájárulás	38 857,8	40 343,3	39 615,3	41 442,2
Innovációs járulék	25 615,5	29 881,9	23 179,0	28 057,9
Környezetvédelmi termékdíj	5 222,9	7 798,1	- 8,5	521,7
Vállalkozói járulék	13 764,0	14 212,7	11 284,6	11 777,5
Környezetterhelési díj	10 318,4	10 635,8	10 702,7	11 076,0
Társadalombiztosítási járulékok (EKHO nélkül)	3 064 564,8	3 075 312,1	2 875 216,4	2 887 224,3
Egészségügyi hozzájárulás	118 968,1	123 122,3	109 934,0	114 583,8
EKHO**	12 592,5	12 959,4	12 840,7	13 234,9
Magánnyugdíjpénztárak bevételei	352 632,5	354 191,2	354 498,5	355 787,3
Illeték (adóhatósági eljárási illeték nélkül)	153 571,9	158 564,6	128 471,7	135 401,0

	2008. év, nettó	2008. év, bruttó	2009. év, nettó	2009. év, bruttó
Különbféle egyéb befizetések, szankciók, bírsággal, pótlékkal és eljárási illetékekkel együtt	85 094,8	97 498,8	76 753,8	96 467,2
ebből: Késedelmi pótlék	21 917,1	24 175,0	11 729,5	25 904,0
Bírság, önellenőrzési pótlék	20 618,0	24 047,8	21 567,1	24 790,3
Szerencsejáték szerv.kapcs.díj és bírság	5 034,9	5 083,0	4 307,6	4 375,3
Szokásos piaci ár megállapítási díj	23,2	27,0	0,0	9,9
TV készülék üzemeltetési díj	1 017,6	1 026,0	930,7	999,8
Gyógyszerforgalmazással kapcsolatos befizetés	35 320,2	36 309,4	37 064,1	37 306,4
APEH által kezelt összes befizetések	9 289 799,4	11 065 376,7	8 829 158,9	10 517 713,7
ebből: import és dohány áfa		328 122,6		305 817,3
APEH által beszedett adók és járulékok összesen		10 737 254,1		10 211 896,4
* 2008. évben az SZJA része volt				
**Az EKHO bevétel tartalmaz SZJA (2008-ban 3444 mrd Ft, 2009-ben 3484,1 mrd Ft) , TB, EHO kötelezettségeket.				

ADÓK ÉS ADÓJELLEGŰ BEVÉTELEK VISSZAUTALÁSAI (MILLIÓ FORINTBAN)

MEGNEVEZÉS	2008. év	2009. év
Összes visszautalás	1 775 577,3	1 688 554,8
ebből: általános forgalmi adó	1 489 622,0	1 326 689,1
társasági adó	105 285,6	139 533,1
személyi jövedelemadó	110 286,5	123 523,2
tb-járulékok, EHO	14 901,5	16 657,7
önként feltárt adókülönbözet	5 882,1	4 462,0
társas vállalkozások különadója	13 351,3	34 107,7
hitelintézeti és p.ü. vállalkozások különadója	1 204,4	584,9
illeték (adóhatósági eljárási illeték nélkül)	4 992,7	6 929,3
késedelmi pótlék	2 257,9	14 174,5
egyéb	27 793,3	21 893,3

TÁMOGATÁSOK PÉNZFORGALMA (MILLIÓ FORINTBAN)

MEGNEVEZÉS	2008. év	2009. év
Támogatások összege	336 458	311 217
ebből: egyedi támogatás	202 893	178 335
normatív támogatás	- 58	21
fogyasztói árkiegészítés	107 623	107 398
agrárpiaci támogatás, állami felvásárlás	276	9
új mg.-i gép vásárláshoz, lízinghez nyújtott támogatás	169	62
agrártermelési támogatás	396	606
agrárfinanszírozás támogatása	9 554	5 968
állattenyésztés és biológiai alapok támogatása	3	0
állatjóléti és haszonállat tartás szab.támogatás	1 069	8
vízgazdálkodás támogatása	43	3
szaktanácsadás	15	3
állami kezesség beváltás	13 657	18 399
agrárgazdasági kezesség	571	182
különbféle egyéb támogatások	248	222
Központi költségvetésből finanszírozott támogatás*	310 706	285 976
*Kezességvállalás és agrártámogatások nélkül		

A FŐBB ÁLLAMHÁZTARTÁSI BEVÉTELEK ALAKULÁSA

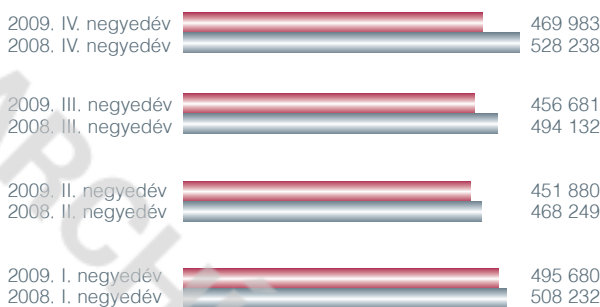
SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

A személyi jövedelemadó bevételek 2009. évi alakulását a gazdasági válság miatt kialakult kedvezőtlen munkaerő piaci folyamatok, valamint a jogszabályváltozásokból eredő bevételkiesés befolyásolták. Ezek következtében a 2009. évi nettó bevételek 124,6 milliárd forinttal alacsonyabbak, mint egy évvel ezelőtt. A 2008. évi teljesítéshez képest egyrésztől visszaestek a befizetések (1997,7 milliárd forint) 111,4 milliárd forinttal, míg a visszaigényelt adó (123,5 milliárd forint) 13,2 milliárd forinttal magasabb az előző évinél.

Az első félévben az összevonás alá eső jövedelmek csak kis mértékben csökkentek, ez is elsősorban a közszféra jövedelmeit érintő szabályozásváltozások miatt. Ezt, valamint a cégautó adó új adónemként való megjelenése miatti bevételkiesést gyakorlatilag kompenzálta a kamatadó bevételek emelkedése.

Az adónem második félévi bevételeit a 2009. július 1-jétől visszamenőleges hatállyal életbe léptetett sávhatár szélesítés, valamint a közszféra 13. havi bér rendszerének átalakítása által okozott bevétel kiesés, illetve az összevont adóalap szeptembertől érvényes kibővítése miatti bevételi többlet alakította. A kiutalások emelkedésének döntő többsége az önadózó magánszemélyek 2008. évre vonatkozó bevallásában vallott visszaigényléseinek növekedéséből származott.

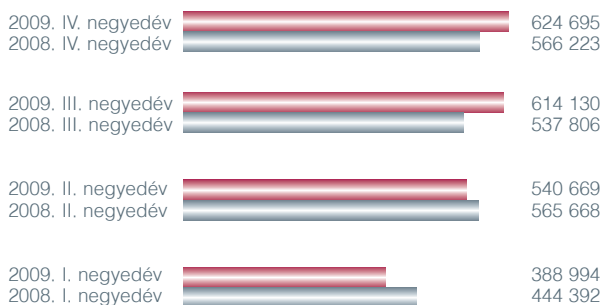
SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ NETTÓ PÉNZFORGALMÁNAK ALAKULÁSA (millió Ft)

ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ

Az általános forgalmi adó nettó bevétele – a 2009. második félévétől bevezetett kulcsváltás következtében – az előirányzatnál 33,4 milliárd forinttal, a múlt évi bevételeknél 54,4 milliárd forinttal kedvezőbben alakult. Az eredmény annak tulajdonítható, hogy a befizetések kisebb mértékben estek vissza, mint a visszaigénylések, másrészt a kulcsváltás hatása aszimmetrikusan először a fizetendő adó emelkedésében jelentkeznek. A 2009. évben az APEH számláira teljesített befizetések 3189,4 milliárd forintot tettek ki, amely 86,2 milliárd forinttal kevesebb az előző évinél. Ezzel párhuzamosan a visszaigénylések 163,4 milliárd forinttal, a 2008. évi 1488,1 milliárd forintról 1324,7 milliárd forintra csökkentek.

ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ NETTÓ PÉNZFORGALMÁNAK ALAKULÁSA (millió Ft)

TÁRSASÁGI ADÓ

A társasági adóból származó bevételekben tükröződik legelősebben a gazdasági válság okozta visszaesés. A 2009. évi nettó bevétel több mint 20%-kal, közel 102 milliárd forinttal maradt el az előző évitől. Míg az 525 milliárd forint befizetés 67,7 milliárd forinttal lett kevesebb, addig a 139,5 milliárd forint visszautalás 34,3 milliárd forinttal volt magasabb a 2008. évinél. Az adónem sajátossága, hogy november végéig a bevételeket a korábbi évek eredményei befolyásolják, a tényleges bevételek a december havi feltöltéstől függenek. A 2008. évben a december havi befizetések az éves befizetések 30%-át adták, 2009-ben ez az arány csupán 26,5% volt. Ez közvet-

ve jelzi, hogy a tárgyévben jelentősen romlott a vállalkozások eredményessége.

A társas vállalkozások által fizetett különadó összege 156,9 milliárd forintot tett ki 2009. évben, mely összeg 43,6 milliárd forinttal marad el az előző évi bevételektől, és – a társasági adóhoz hasonlóan – mintegy 20%-kal az előirányzattól.

TÁRSASÁGI ADÓ NETTÓ PÉNZFORGALMÁNAK ALAKULÁSA (millió Ft)

2009. IV. negyedév		177 563
2008. IV. negyedév		243 513
2009. III. negyedév		-12 615
2008. III. negyedév		38 800
2009. II. negyedév		115 473
2008. II. negyedév		114 815
2009. I. negyedév		105 122
2008. I. negyedév		90 396

EGYSZERŰSÍTETT VÁLLALKOZÓI ADÓ

Az egyszerűsített vállalkozói adó az egyetlen adónem, melynek bevétele – 166,5 milliárd forintról 169,7 milliárd forintra – növekedett. Ez arra utal, hogy e vállalkozói kör bevételeit kevésbé érintette a gazdasági visszaesés, valamint az adókulcs 2010. év elejétől hatályos emelése is előrehozott forgalmat generált. Az adónemen belül a társas vállalkozásoktól származó bevételek kis mértékben emelkedtek, míg az egyéni vállalkozók befizetései valamelyest mérséklődtek.

EGYSZERŰSÍTETT VÁLLALKOZÓI ADÓ NETTÓ PÉNZFORGALMÁNAK ALAKULÁSA (millió Ft)

2009. IV. negyedév		85 858
2008. IV. negyedév		82 986
2009. III. negyedév		39 407
2008. III. negyedév		39 801
2009. II. negyedév		36 392
2008. II. negyedév		35 794
2009. I. negyedév		8 047
2008. I. negyedév		7 956

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JÁRULÉK ÉS EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS

Az APEH számláin megjelenő társadalombiztosítási járulékból összességében 6,2 százalékkal, 198,7 milliárd forinttal kevesebb bevétel keletkezett, mint az előző évben. A járulékbévételek visszaesésében a reálgazdasági folyamatok mellett a 2009. július 1-jétől hatályos minimálbér kétszereséig érvényes kedvezményes járulékulcs bevezetése is szerepet játszott. A visszaesés mindkét szférát érintette, az üzleti szférából 144,2 milliárd forinttal, a költségvetési intézményektől 59,9 milliárd forinttal kevesebb befizetés érkezett, mint 2008. évben.

A szintén a bérekhez kapcsolódó munkaadói járulékból 169,6 milliárd forint bevétel folyt be, amely közel 20 százalékkal, 41,9 milliárd forinttal kevesebb az egy évvel korábbinál. Ez részben a járulékalap csökkenésével, másrészt a járulék mértékének július 1-jei változásával hozható összefüggésbe. A munkavállalói járulék bevétel 96,3 milliárd forintot tett ki, amely 1,3 milliárd forinttal kevesebb az előző évinél.

APEH SZÁMLÁIN MEGJELENŐ TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JÁRULÉK BEVÉTELEK (millió Ft)

2009. IV. negyedév		689 114
2008. IV. negyedév		776 508
2009. III. negyedév		697 125
2008. III. negyedév		755 326
2009. II. negyedév		721 155
2008. II. negyedév		749 883
2009. I. negyedév		743 393
2008. I. negyedév		764 097

ILLETÉKBÉVÉTELEK

Az év során a költségvetésnek összességében 112,2 milliárd forint illeték bevétele volt, amely 18,8 milliárd forinttal kevesebb a tavalyinál. Az APEH számláin megjelenő illeték bevételekből 75,4 milliárd forint volt a központi költségvetést megillető rész, amely 12,5 milliárd forinttal

ILLETÉKBEVÉTELEK

(millió Ft)

	2008. év		2009. év	
	APEH	Egyéb szervezetek	APEH	Egyéb szervezetek
I. negyedév	20 193	9 155	18 706	7 883
II. negyedév	21 073	11 728	19 489	9 927
III. negyedév	24 138	11 044	16 350	9 199
IV. negyedév	22 526	11 114	20 879	9 744

alacsonyabb az előző évi teljesítésnél. Ennek ellenére az APEH-től származó bevétel aránya a múlt évhez viszonyítva kis mértékben emelkedett, és elérte a 67,2%-ot. A bevételek mérséklődése elsősorban a gépjármű forgalmazás visszaeséséből, valamint a vállalkozások ingatlanbeszerzéseinek csökkenéséből adódott.

SZERENCSEJÁTÉK BEVÉTELEK

A szerencsejáték-felügyeleti tevékenységből eredő nettó bevétel közel 14 százalékkal csökkent a tavalyihoz képest. A bevételek nagy része 2009-ben is az engedélyezési és az ellenőrzési díjakból származott. Az üzemelte-

tett pénznyerő automaták, illetve játéktértermek darabszámánál a korábbi években megfigyelhető lassú csökkenés 2009-ben felgyorsult, amely folyamat elsősorban a gazdasági világválság hatását jelzi. A szerencsejátékokra irányuló 16,7 ezer darab ellenőrzés során a bírsághatározatok száma megközelítőleg 32 százalékkal, a szerencsejáték törvény alapján kiszabott bírság összege pedig felére csökkent az előző évihez képest. Fontos változást jelentett a 2009. október 1-én két szerencsejátéknak nem minősülő, de bejelentés-köteles játék – az ajándéksorsolás szervezése, valamint a játékautomata-üzemeltetés – területén megnyíló elektronikus ügyintézés lehetősége, melynek feltételeit jelentős többletmunkával alakította ki a hivatal.

SZERENCSEJÁTÉK PÉNZFORGALOM, BEFIZETÉS 2008–2009

(ezer Ft)

SZERENCSEJÁTÉK PÉNZFORGALOM, KIFIZETÉS 2008–2009

(ezer Ft)

ADÓALANYI KÖR

2009. év végére 23 ezerrel, 1,6 millióra nőtt a nyilvántartott működő adóalanyok száma. Miközben a kft-k, rt-k és az adószámot magánszemélyek száma nőtt, a betéti társaságok és egyéni vállalkozók száma csökkent. A felszámolás, végelszámolás, csődeljárás alatt álló adóalanyok száma mintegy ötödével emelkedett az előző év végéhez képest.

2009. évben több mint 39,1 ezer közösségi adószámot adtak ki, míg 6,1 ezer szűnt meg. Az előző években kiadottakkal együtt így összesen 245,6 ezer adózó kapott közösségi adószámot, melyből 219,1 ezer minősül

előnek. Az év során több mint egymillió alkalommal kezdeményezték az APEH által regisztrált magyar közösségi adószámok érvényességének ellenőrzését, 5017 esetben pedig, összesen 31,5 ezer tagállami adószám megerősítését kérték az adóhivataltól.

Az adóhivatal az év során 12,9 ezer esetben hozott határozatot adószám felfüggesztéséről, ez 28 százalékkal több, mint előző évben. Az adószám törlésről rendelkező határozatok száma alig változott, meghaladta a 10,3 ezret.

MŰKÖDŐ ADÓALANYOK SZÁMA ÉV VÉGÉN MAGÁNSZEMÉLYEK NÉLKÜL, 2008–2009 (db)

ADÓ- ÉS JÁRULÉKIGAZGATÁS

AZ ADÓZÓK SZÁMÁRA NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK BŐVÜLÉSE

Az adóhatóság alapvető feladatának tekinti, hogy szolgáltatási tevékenységének fejlesztésével könnyebbé, egyszerűbbé tegye az adózást azoknak az adózóknak, akik önként eleget akarnak tenni a jogszabályi előírásoknak. Ehhez az ügyfél-tájékoztatási tevékenység korszerűsítésével, az adóadminisztráció, különösen az adóbevallási rendszer egyszerűsítésével, az elektronikus ügyintézés lehetőségeinek további bővítésével kíván segítséget nyújtani.

A stratégiai céloknak megfelelően 5 új kistérségi ügyfélszolgálat kezdte meg működését három megyében. Az ügyfélszolgálatokat 2009-ben csaknem 2,4 millióan keresték fel személyesen és 353 ezren telefonon. A minél gördülékenyebb ügyféltájékoztatás érdekében a központi ügyfélszolgálatokon ügyfélirányító információs pultok kerültek kialakításra, mely egyértelműen pozitív fogadtatásra talált az ügyfelek részéről. A szolgáltatás színvonalának növelését segítette a kirendeltségek internetes sáv szélességének bővítése is, lehetővé téve az adózók közreműködését igénylő esetekben a hatékony és gyors munkavégzést.

2009. november 10-től az adózók már az ügyfélkapu regisztrációjukat is el tudják intézni a központi ügyfélszolgálatokon, amivel 2009. december végéig 1318-an éltek is.

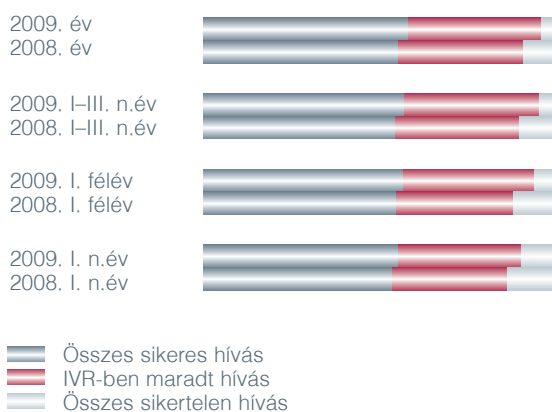
Egyre többen veszik igénybe a bankkártyás fizetés lehetőségét az adóhatóságnál. A befizetések száma több mint két és félszeresére, a befizetett összeg több mint háromszorosára (19,1 ezer darab, illetve 1,1 milliárd forint) nőtt 2008. évhez képest.

A tájékoztató Contact Centerbe érkező összes telefonos hívás száma 1,5 millió volt, ami 3,2 százalékkal haladja meg a 2008. évit. Az előző évhez képest a sikertelen hívások aránya csaknem a felére (6,3 százalékra) csökkent. Az adóügyek elektronikus intézésének szabályairól szóló PM rendeletben foglaltak szerint 2009. július 1-jétől az adózók telefonon is intézhetik egyes adóügyeiket. A jogszabályban meghatározott szolgáltatás biztosítása érdekében a Hivatal egy új telefonos Ügyintézői

Contact Centert (ÜCC) alakított ki. Ebbe az egyedi ügyintézését lehetővé tevő rendszerbe 2009. augusztusában érkeztek az első hívások, 2009. december végéig csaknem háromezren éltek az új lehetőséggel. A rendszer használatához szükséges ügyfél-azonosító számot hét-ezernél is többen igényeltek.

Fontos változás, hogy a két contact center átjárhatóvá tételével az ügyfelek december végétől kényelmesebben intézhetik adóügyeiket, mivel akár egyetlen hívással mindkét contact centert elérhetik.

APEH CONTACT CENTER TELEFONOS STATISZTIKÁJA

Az APEH célja az elektronikus ügyintézés lehetőségének egyre teljesebb körűvé tétele az ügyfélkapun keresztül. Elektronikus szolgáltatásaink bővülésének eredményeként ma már elektronikus adóigazolást állítunk ki a köztartozás-mentességről, az adózók számára lehetőséget biztosítunk tételes adófolyószámla kivonat, a beküldött bevallások és adatszolgáltatások lekérdezésére, saját törzsadataik lekérdezésére, illetve módosítására, a magánszemélyek pedig lekérdezhetik járulékadataikat. Lehetőség van a fizetési könnyítési kérelmek elektronikus benyújtására is.

Az adóhatóság honlapján folyamatosan közzétesszük az adószámmal rendelkező adózók főbb azonosítási adatait, a felfüggesztett, valamint a törölt adószámokat, továbbá a nagy adóhiányt okozók, a végre-

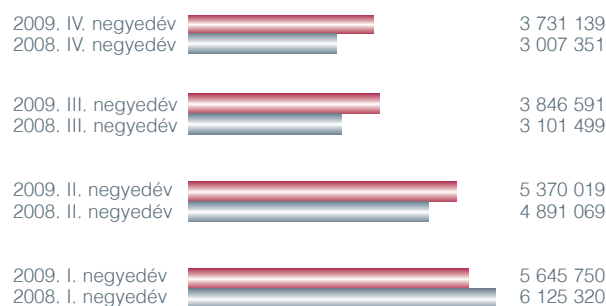
hajtás alatt állók, valamint a nagy adótartozással rendelkezők listáit.

A honlapon elérhető szolgáltatások és adatbázisok köre 2009-ben tovább bővült. A köztartozás-mentességről szóló igazolás beszerzését kiváltandó az adóhivatal létrehozott egy havi frissítésű ún. köztartozásmentes adózói adatbázist, melybe 2009. év végéig 33 ezren kértek felvételüket és 2010. január 10-én 24,3 ezren szerepeltek benne.

A bevallási határidők betartását személyes adónaptár készítési lehetőséggel segítjük.

A magyar nyelvű honlapot 18,6 millióan keresték fel, amely 8,6 százalékkal haladja meg a 2008. évit. A magyar nyelvű honlap mellett többirányúan bővültek az információk az APEH idegen nyelvű honlapjain is.

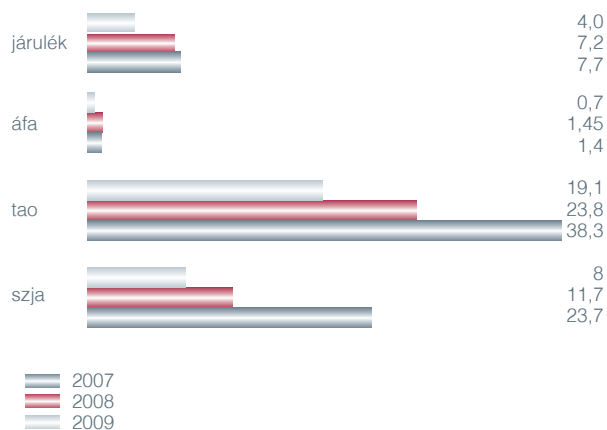
AZ APEH HONLAPJÁNAK LÁTOGATOTTSÁGA (db/fő)

BEVALLÁSOK ÉS ADATSZOLGÁLTATÁSOK

Az APEH által 2009-ben bevezetett új bevallás feldolgozási keretrendszerben 2009-ben a nagyobb volumenű bevallások (járulék, szja, áfa, társasági adó) kezelése központosítottan valósul meg. Az új rendszer jelentősen csökkenti a bevallások feldolgozásához szükséges időt, jelentősen javult a hibátlan bevallások aránya, az adófolyószámlák naprakészége.

BEVALLÁSOK FELDOLGOZÁSÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA NAPOKBAN KIFEJEZVE (folyószámlára könyveléssel, illetőleg kiutalás előtti ellenőrzéssel bezárólag)

2009. október elseje óta minden bevallás és adatszolgáltatás platformtól függetlenül, az Általános Nyomtatvány Kitöltő programmal tölthető ki, így a megújult programok egyéb szolgáltatásai már a nyílt forráskódú szoftvereket használó adózóknak is rendelkezésére állnak. Az adózók adminisztrációs terheinek mérséklése érdekében 2007-hez képest a használatban lévő bevallási nyomtatványok száma több mint negyven százalékkal csökkent.

Nőtt az elektronikus bevallás használata. A benyújtás módja szerint a főbb bevallások közül csak az SZJA bevallásokra jellemző, hogy azokat az adózók többsége még papír alapon nyújtja be.

A bevallások jellegét tekintve az adóhivatalhoz 2009. folyamán 17,8 millió alapbevallás (80,9%-a elektronikusan), 1,1 millió önrevízió (93%-a elektronikusan), valamint 197,6 ezer helyesbítő bevallás (97%-a elektronikusan) érkezett. A újonnan rendszeresített elektronikus bevallást helyettesítő nyilatkozaton az adózók 2009. december végéig 840,6 ezer esetben nyilatkoztak arról, hogy adófizetési kötelezettségük nem keletkezett. (A feldolgozott űrlapok több millió bevallást helyettesítenek.)

Az egyszerűsített bevallás elnevezéssel bevezettük a fejlett országok egy részében már évek óta alkalmazott ún. előre kitöltött bevallások rendszerét, melynek az a lé-

nyege, hogy az adóhatóság a rendelkezésére álló kifizetői adatszolgáltatások, illetve havi adó és járulékbevallások adatainak felhasználásával az ezt igénylő magánszemélyek számára elkészíti az adóbevallás „tervezetét”, s ezt az adózóval közli. A feltételek meglétének vizsgálata után 295,5 ezren kaptak ilyen bevallási „ajánlatot”, melynek 94 százalékát adóbevallásként visszaküldték az adóhatóságnak.

AZ EGYSZERŰSÍTETT BEVALLÁSOK FŐBB ADATAI (db)

Ajánlatra beérkezett bevallás összesen		279 217
Kiküldött ajánlat összesen (papír és elektronikus)		295 526
Beérkezett 0853NY (nyilatkozatok) száma		341 527

1+1 SZÁZALÉKOS NYILATKOZATOK

A 2008. adóévet érintő szja 1+1%-ról rendelkező magánszemélyek felajánlásainak realizálását befolyásolja az új, legfeljebb négyhavi, pótlékmentes részletfizetési kedvezmény igénybevétele. Az ezt igénybevevők által felajánlott egy százalék alapjául szolgáló személyi jövedelemadó megfizettségének vizsgálata kizárólag abban az esetben történhetett meg, ha az előírt időpontig a részletfizetési vagy fizetési halasztási kedvezmény időtartama lejárt. A kedvezményezett érdekkörébe tartozóan érvénytelen nyilatkozatáról 64,7 ezer magánszemély kapott értesítést 2009 decemberében.

ILLETÉKKISZABÁS, ADÓ- ÉS ILLETÉKÜGYI HATÁROZATOK

Az igazgatóságok 2009-ben negyedével több, összesen 2,4 millió adó- és illetékügyi elsőfokú döntést adtak ki. Az előző évinél 76 százalékkal több határozat született társasági adó mérsékléséről, nyolcszorosára nőtt az állami

kezeség érvényesítés elbírálásával kapcsolatos döntések száma. A 2008. évinél nagyságrenddel több esetben rendelkezett az adóhatóság egészségügyi szolgáltatási járulék törlésével kapcsolatban. Ugyanakkor kisebb számban került sor mulasztási bírság kiszabására.

Illetékügyekben 1,2 millió elsőfokú döntés meghozatalára került sor. Az adózók részére előírt fizetési kötelezettség 160,7 milliárd forint volt, 8,2 százalékkal kevesebb, mint egy évvel ezelőtt. A döntésekben az igazgatóságok 26,8 milliárd forint illeték visszatérítéséről, törléséről rendelkeztek, a növekedés 23,9 százalékos

FOLYÓSZÁMLA KIKÜLDÉSEK

A 2009. évi, papír alapú folyószámla kivonatok száma 332 ezerrel több, mint előző évben. A gazdálkodók észrevételeinek száma csökkent, viszont az egyéni vállalkozók és magánszemélyek közel kétharmaddal nagyobb számban (több mint 94 ezren) reklamáltak. Az elektronikus bevallók részére – mivel folyószámla egyenlegük aktuális állapotát bármikor lekérdezhetik – 2009. évben sem készült kivonat. Jogszabályi változásból eredően új feladatot jelentett a magánszemélyek által benyújtott kérelmek kezelése az önkéntes pénztárba, illetve nyugdíj-előtakarékossági számlára történő átutalással kapcsolatosan.

ADATSZOLGÁLTATÁSI IGÉNYEK

Az APEH – az eseti megkeresések mellett – továbbra is rendszeresen teljesíti heti, havi, és negyedéves gyakoriságú, külső adatszolgáltatási kötelezettségeit. Az év során a Központi Hivatal adatszolgáltatásokért felelős szervezeti egysége 76 intézmény részére összesen 1013 darab adatszolgáltatást teljesített, valamint a rendszeres adatszolgáltatási kötelezettségük jogcímeiben mintegy 40 százalékos növekedés történt a korábbi évhez viszonyítva.

Az adatkérők döntő többségében kutatóintézetek, pénzintézetek voltak, de növekvő számban igényelnek adatokat a polgármesteri hivatalok a helyi adók ellenőrzéséhez, továbbá egyetemi és főiskolai hallgatók a diploma-munkájukhoz.

ELLENŐRZÉS

HATÉKONYSÁG ÉS EREDMÉNYEK

Az APEH középtávú stratégiájában megfogalmazott célkitűzések megvalósítása érdekében az Ellenőrzési Szakterület feladatai az ellenőrzések folyamatos végzése mellett a kockázatkezelés, az ellenőrzési módszerek megújítása, az ellenőrzési team-ek bevezetése köré csoportosultak.

A 2009. évi fejlesztések az ellenőrzési szakterület kockázatkezelési tevékenységében jelentős előrelépéseket hoztak. Az előírt év végi határidőre elkészült „A kockázatelemzésen alapuló ellenőrzésre történő kiválasztás hatékonyságának növelése” című, EU támogatású projekt keretében az új ellenőrzésre történő kiválasztást támogató Rugalmas Adóellenőrzési Döntéstámogató és Adatbányászati Rendszer (RADAR). Az integrált, adattárház alapú informatikai rendszer támogatja az áfalanyok utólagos adóellenőrzésre történő kiválasztását, egyedi kockázatelemzését, matematikai-statisztikai alapú kockázatbecslő modellszabályok kidolgozását és ezek alapján az adózók kockázati besorolását.

Az ellenőrzési módszerek megújítását és egységesítését segítette a különféle szakmai segédletek kiadása (a becslési eljárások alkalmazásához, a „de minimis” támogatások ellenőrzéséhez, a fejlesztési adókedvezmény igénybevételeinek ellenőrzéséhez, a be nem jelentett alkalmazottak foglalkoztatásának feltárásához, a fuvarozók ellenőrzéséhez), és a kiutalás előtti ellenőrzések ügyviteli leírása valamint az Európai Közösségek Bírósága ítélete alapján történő önellenőrzések egységes elvek szerinti kezelése céljából kiadott eljárásrend. Már 2009. első féléve óta elérhető az adóhivatal internetes honlapján az El-

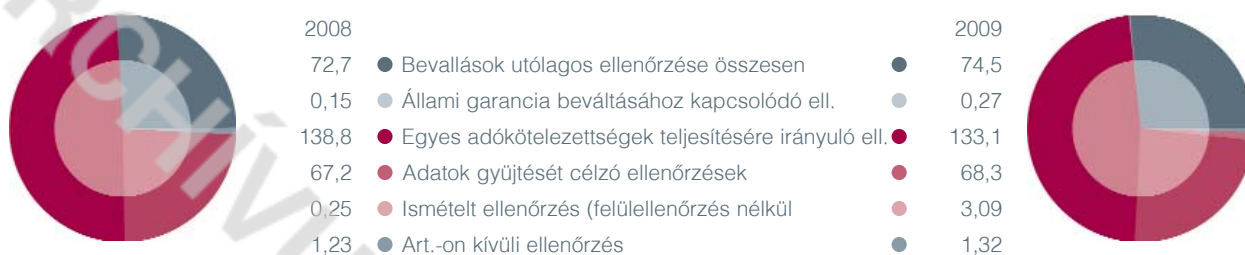
lenőrzési kézikönyv és a Bírósági kézikönyv. A könyv-vizsgálati standardok adaptációjára szeptember 10-én munkacsoport alakult, amelynek feladata az adaptációs lehetőségek megítélése, az adóellenőrzési standardok lehetőség szerinti kialakítása (mit, mikor, milyen mélységben lehetséges standardizálni). Az eltitkolt jövedelmek minél jobb felderítése céljából egyre több esetben került sor ún. „fedett próbavásárlások”-ra.

Rendszeresen először 2009. évben szerveződtek „ellenőri team”-ek a komplex, akár az országhatárokon is átnyúló, szerteágazó, speciális ismereteket igénylő ellenőrzések lefolytatására. A team-ek hatékonyságának lényege, hogy azokban több szakterület speciális szak tudással rendelkező munkatársa egymás tudását és tapasztalatait kiegészítve vesz részt.

Az adóhatóságon belül megalakult az Agresszív Adótervezés Munkacsoport. A csoport hosszabb távú (2012-ig) célja, hogy az ismeretek összegyűjtése, majd rendszerezése révén az adóellenőröket képessé tegye arra, hogy munkájuk során felismerjék az adózó által alkalmazott sémákat, és hogy a revízió során ezen ismeretek szerint tudjanak eljárni.

Az adóhatóság összesen 298 ezer ellenőrzést folytatott, melyből – az előző évinél ugyan lényegesen kisebb számban – 17,5 ezer vizsgálatot (6%) megghiúsultként kellett lezárni. A megghiúsult vizsgálatok nélkül a befejezett ellenőrzések száma lényegében az előző évi szinten maradt. Az ellenőrzések negyede lezárt időszakot keletkeztető utólagos ellenőrzés, kétharmada pedig az adatgyűjtések és egyes adókötelezettségek ellenőrzésére irányuló vizsgálat volt. Az EU bírósági döntés nyomán korábban le nem vonható áfa visszamenőleges vissza-

BEFEJEZETT ELLENŐRZÉSEK ADATAI, 2008–2009 (EZER DARAB)

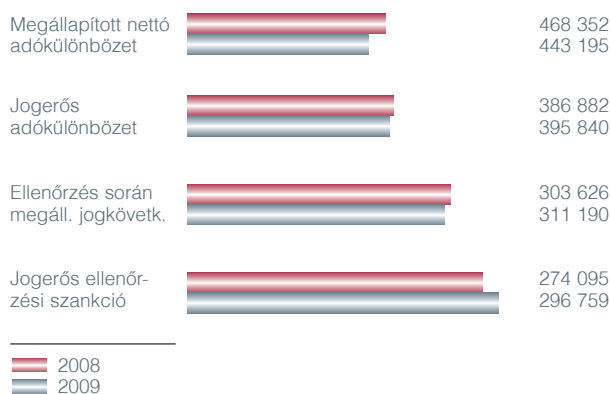
igényléseinek jelentős része ellenőrzéssel lezárt időszakot érintett, melyeket csak ismételt ellenőrzéssel lehetett újból vizsgálni, emiatt ezek száma jelentősen megnőtt.

Az átalakuló, tevékenységüket kezdő, adókötelezett-ségüket megszüntető vagy más jogtód nélkül megszü-
nő vállalkozások ellenőrzéseinek aránya jelentősen ma-
gasabb a tervezettnél. A gazdasági válság következté-
ben az előző évekhez képest nagyobb arányban szűn-
tek meg vállalkozások, a revizorok több mint 18 ezer te-
vékenység- és felszámolási záró-bevallás ellenőrzését
végezték el. Az elvégzett ellenőrzések száma és a meg-
állapított összeg 27–28 százalékkal haladja meg az egy
évvel korábbi.

Az ellenőrzések eredményeképpen megállapított
443,2 milliárd forint nettó adókülönbözlet mérsékeltebb
ugyan az előző évben elértnél (468,4 milliárd Ft), de ennek
hátterében egy 2008. évi kiugró (központosított ellenőr-
zéssel feltárt 26 milliárd Ft) megállapítás áll. A korábbi
évekhez hasonlóan a megállapítások legnagyobb része
(közel 85%) áfa adónemben történt. Az utólagos ellenőr-
zések eredményeinek jelentős része (141,9 milliárd Ft) a
körbeszámlázások és a láncügyletek felderítéséből szár-
mazott. A kiutalás előtti 11,4 ezer vizsgálat 21,2 milliárd

ELLENŐRZÉSI EREDMÉNYEK, 2008–2009

(millió Ft)

forint nettó adókülönbözletet tárt fel. A megghiúsult vizsgá-
latok kapcsán (pl. postai úton elérhetetlen vagy bejelent-
tett székhelyén nem található adózó) további 550 millió Ft
jogosulatlan visszaigénylés „megakasztására” került sor.
A jogerőre emelkedett összeg mind nagyságát (396 mil-
liárd Ft), mind a feltárt nettó adókülönbözethez viszonyí-
tott arányát tekintve javult az előző évhez képest.

ELLENŐRZÉSI TÍPUSOK KAPACITÁS-ARÁNYAINAK ALAKULÁSA 2009-BEN

Ellenőrzési típusok	Kapacitás arányok %-ban	
	éves terv	tény
Bevallások utólagos (egyszerűsített is) vizsgálatára irányuló ellenőrzések ebből:	59,8	58,7
– legnagyobb adóteljesítményű adózók ellenőrzése	10,1	11,5
– Vagyongyarapodási vizsgálatok	13,3	9,2
– Bevallás kiegészítése alapján elrendelt ellenőrzések	0,1	0,0
– Azonnali ellenőrzések	–	0,1
– Átalakuló, adókötelezettséget megszüntető vállalkozások ellenőrzése	11,7	17,2
– Kiutalás előtti adóellenőrzések	8,3	7,2
Állami garancia beváltásához kapcsolódó ellenőrzés	0,1	0,1
Az egyes adókötelezettségek ellenőrzésére irányuló ellenőrzések	32,4	32,2
Az adatok gyűjtését célzó ellenőrzések	7,6	7,8
Ellenőrzéssel lezárt időszakra vonatkozó ismételt ellenőrzés	0,1	0,9
Egyéb Art.-on kívüli ellenőrzés	–	0,2
Mindösszesen	100,0	100,0

Az ellenőrzéseket 311,2 milliárd forint szankció kiszabása követte, ennek 58%-a volt adóbírság, 39%-a késedelmi pótlék, 3%-a pedig mulasztási bírság. A bírság összege és az átlagos bírságszint enyhén emelkedett az előző évhez képest.

Az adóhatóság ellenőrzési tevékenységében kiemelkedően fontos szerepet tölt be az adóelkerülés különböző formáival szembeni fellépés, így folytatódott a jogelőd nélkül újonnan alakult vállalkozások ellenőrzése. A szükséges időbeli késleltetéssel számításba vett 43 ezer újonnan alakult gazdasági társaság adatainak kockázatelemzését (pl. eleve visszaélési céllal alakultak kiszűrése) 11 ezer adózó ellenőrzése követte. Ezzel a törvényben előírtnál (20%) magasabb arányban került sor vizsgálatra. Az elvégzett ellenőrzések 12%-a megállapítással zárult, 1564 ellenőrzés pedig megghiúsult, 1337 esetben indokolt volt az adószám felfüggesztésének kezdeményezése is. Az ellenőrzések preventív hatása jelentős, a megalakulást követő azonnali revizori jelenlét, illetve a folyamatos nyomon követés jelzi az állami adóhatóság figyelmét, mely nehezíti a tisztességtelen adózói szándék megvalósulását. A 2008. évi tapasztalatok alapján 2009. évben megkezdődött az új vállalkozások egy éven belüli nyomon követő ellenőrzése, amire 1646 esetben került sor és a megállapítással zárultak aránya már jelentősebb volt.

A jövedelem- (nyereség-) minimum alatt valló vállalkozások ellenőrzése a kialakított rendben folytatódott. Vélhetően a gazdasági válság hatására az előző évinél 28 százalékkal több, összesen 8428 nyilatkozat tételt tartalmazó bevallás érkezett. A kockázatelemzést követően kiválasztott adózói körben elvégzett egyes adókötelezettség ellenőrzések megállapításai alapján (az előző évhez hasonlóan) 20%-ban volt szükség a bevallások utólagos ellenőrzésének elrendelésére.

A befejezett vagyongyarapodási vizsgálatok száma ugyan az előző évhez képest mintegy felére csökkent, megállapításainak összege viszont ennél kisebb arányban esett vissza, ezáltal javult az eredményességük (az egy megállapításra jutó nettó adókülönbözet 7,9 MFt/db-ról 9,1 MFt/db-ra nőtt). A vizsgálatok önadózásra gyakorolt hatásának elemzése jelzi, hogy az érintett adózók jogkövető magatartása is jelentősen javult.

Évközi jogszabályváltozásra tekintettel a cégautó adókötelezettségek ellenőrzése kiemelt feladattá vált. December végéig 1973 db vizsgálat zárult le, a megállapított nettó adókülönbözet összege 10,5 millió Ft. Az ellenőrzésre történő célzott kijelölést jelenleg adatvédelmi korlátok nehezítik, ezért általában a már folyamatban lévő ellenőrzés terjed ki a cégautó adó fizetési kötelezettség vizsgálatára.

VAGYONGYARAPODÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ, TÁRGYÉVBEN BEFEJEZETT ELLENŐRZÉSEK ALAKULÁSA, 2009. ÉV

Területi szervezetek	Befejezett vizsgálatok darab	Megállapítással zárult darab	Feltárt nettó adókülönbözet aránya (%)	millió Ft
Közép-magyarországi Regionális Ig.	834	542	65,0	5 627
Észak-magyarországi Regionális Ig.	409	300	73,3	1 641
Észak-alföldi Regionális Ig.	502	366	72,9	3 347
Dél-alföldi Regionális Ig.	304	204	67,1	2 095
Nyugat-dunántúli Regionális Ig.	380	227	59,7	2 338
Közép-dunántúli Regionális Ig.	483	321	66,5	2 060
Dél-dunántúli Regionális Ig.	160	113	70,6	1 004
Kiemelt Adózók Igazgatósága	31	24	77,4	937
Országos összesen	3 103	2 097	67,6	19 048

A feketegazdaság elleni fellépésnek egyik legfontosabb területe az általános forgalmi adó vizsgálatok keretében az országhatáron belüli és országhatáron túl nyúló körbeszámlázásos ügyletek és az értékesítési láncolatok vizsgálata, valamint ehhez kapcsolódóan azon adózók ellenőrzése, akik áfa kötelezettségük minimalizálása érdekében bevallásaikban nagy összegű értékesítést terhelő áfa kötelezettséget és nagy összegű előzetesen felszámított adót szerepeltetnek. A láncügyletek továbbra is a szolgáltatásokban és a kereskedelem területén jellegzetesek. A számlák mögöttes tartalmának feltárása során egyre nagyobb százalékban jelentek meg „jól felépített” és megszervezett láncolatok. A tárgykörben végzett 5030 ellenőrzés 141,9 milliárd Ft nettó adókülönbözetet állapított meg (ami az összes megállapítás 32%-a). A láncolatban résztvevő személyek körében megkezdődött a társaságok mögött meghúzódó, a család ügyletekhez fedezetet biztosító személyek személyi jövedelemadó, illetve vagyonosodási ellenőrzése is.

A szándékos adókikerülési magatartást feltáró ellenőrzésekhez kapcsolódóan a vizsgált társaságok tulajdonosainál, képviselőinél és érdekeltségi körébe tartozó vállalkozásoknál a 2008-ban létrehozott Kockázatos Kapcsolatok Információs állománya (KoKaIn) alapján került sor ellenőrzések lefolytatására.

Az elvégzett ellenőrzések közel 70%-a zárult megállapítással, melynek során 2,2 Mrd nettó adókülönbözet került feltárásra.

A kapcsolt vállalkozások és alkalmazott elszámoló árai ellenőrzése fokozott hangsúlyt kapott. Gyakori hiányosság volt a kapcsolt vállalkozás bejelentésének elmulasztása, többször előfordult a PM rendeletben előírt nyilvántartás, illetve a transzferár-képzés dokumentálásának hiánya, vagy nem jogszabályszerű teljesítése. Az igazgatósági kiválasztást előzetes leválogatások segítették, melyek nyomán befejeződött ellenőrzések közel 80%-a zárult megállapítással, a feltárt nettó társasági adókülönbözet összege közel 10 milliárd Ft. Az egyes adókötelezettségek és adatgyűjtések során feltárt hiányosságok miatt 97 millió Ft mulasztási bírság kiszabására került sor.

Folyamatos feladatot jelentettek a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait érintő vizsgálatok, melyben kiemelt figyelem irányult a feketefoglalkoztatás visszaszorítására. Az év végéig 94,5 ezer járulék ellenőrzés fejeződött be, 13,4 milliárd forint megállapítással. A szintén folyamatos magán-nyugdíjpénztári tagdíj vizsgálatokban már érezhető a 2007. évtől bevezetett központosított tagdíjbevallási rendszer kedvező hatása.

Az igazgatóságok csökkenő mértékben, 1392 alkalommal éltek az üzletlezárás, és 390 esetben a tevékenység felfüggesztés jogintézményével. A visszaesés részben a kiszabásra kerülő magasabb bírságösszegek és alkalmazott intézkedések visszatartó erejében keresendő, továbbá új típusú adózói magatartásként nő azok száma, akik az intézkedések foganatosítása előtt eladják üzlethelyiségüket, ezáltal hiúsítva meg az üzletlezárást.

Az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló, valamint az adatok gyűjtését célzó ellenőrzések 13 százalékát (26,1 ezer vizsgálatot) a társhatóságokkal közösen végezték az igazgatóságok. Az ellenőrzések száma kismértékben nőtt, azonban a megállapítással zárultak aránya 26 százalékról 17 százalékra esett vissza és hasonlóan mérséklődött a kiszabott szankciók mértéke is. Ennek fő oka, hogy 2009 folyamán a foglalkoztatottak bejelentésének ellenőrzése került előtérbe melynek hatására az adózók kevésbé mertek kockáztatni. Az ún. nyolchatósági együttműködés keretében zajlott le az év folyamán a Kikelet II., a Kánikula II., a Szüret II. és a Karácsonyi akció, melyekben összesen 11,3 ezer nyugta- és számlaadási kötelezettség ellenőrzés, 7,7 ezer foglalkoztató és 3,7 ezer árueredet vizsgálat történt, összesen 670,6 millió Ft mulasztási bírság kiszabásával.

Magyarország 2009-ben öt (ebből négyet Magyarország kezdeményezett) új, többoldalú ellenőrzésben vett részt, és az előző évekről még további négy, többoldalú ellenőrzés volt folyamatban. Ezek elsősorban áfa adó-nemre, és a gépjármű kereskedelemben, mobiltelefonkereskedelemben, illetőleg elektronikus híradástechnikai

készülékek kereskedelmében érintett társaságokra irányultak. 2009-ben a két, korábban indult ellenőrzés eredményesen (5,3 millió euró, valamint 323,9 millió Ft megállapítással) zárult le. Az egyes tagállamok adóellenőrei közötti közvetlen kapcsolattartás (személyes találkozás, telefonos párbeszéd) lehetősége, valamint az adócsalási technikák feltárása jelentős mértékben felgyorsította az információáramlást az egyes adóhatóságok között.

Az előző évhez képest az indított külföldi megkeresések száma 40,9 százalékkal növekedett az intenzívebbé váló áfa információcserének és a behajtási jogsegélynek köszönhetően. Az érkezett megkeresések számában kisebb, 15,2 százalékos bővülés tapasztalható. Az uniós tagállamok adóhatóságaival folytatott kölcsönös információcserében az átlagos válaszidő az előző évről 2009-re a tagállamoktól bejövő kérelmekre adott válaszaink esetében 183,5 napról 109 napra csökkent, míg a tagállamoktól a kimenő megkereséseinkre átlagosan 98 nap alatt kaptunk választ, amely gyakorlatilag megegyezik a 2008-as értékkel (97,5 nap).

A felüellenőrzés során vizsgált ügyek száma a 2008. évről áthúzódó 60 darabbal együtt összesen 363 darab volt. Ez 13 százalékkal több, mint az előző évben. A vizsgálatok elrendelésére – köztük több, jelentős revizori kapacitást igénylő, előre nem várt ügyben – 337 esetben került sor, ezekből 273 darab zárult le az év végig. Az alapvizsgálatok megváltoztatásának eredményeként az adózók terhére 3,6 milliárd forint, javára 772 millió forint került előírásra. Az előző évinél harmadával több, 138 esetben kezdeményezett szakszerűségi és törvényességi vizsgálatból 119 fejeződött be.

HÁTRALÉKBEHAJTÁS

A hátralékok elaprózódásával és a beszedhetetlen hátralékok arányának növekedésével 2009-ben folytatódott a hátralékállomány összetételének kedvezőtlen változása, melyet jelentősen befolyásolt a pénzügyi és gazdasági válság is. A tapasztalatok szerint a folyamatosan növekvő számú adóstól nagyságrendekkel kevesebb összeg szedhető be, a befizetett összegek csökkentek, a vagyontalan adózók száma pedig emelkedett. A gazdasági válság adóbehajtást érintő negatív hatásai miatt (létszámleépítések, a munkaidő csökkentések, megrendelések hiánya, ki nem egyenlített vevőkövetelések korábbiaknál is nagyobb aránya) nem csak a potenciálisan végrehajtható tartozás mértéke csökkent, hanem a fizetési képesség, illetve hajlandóság is visszaesett, ami kedvezőtlenül hatott az eredményesen alkalmazható végrehajtási cselekményekre.

Az adózási hátralékok 2009. év végi állománya az előző évhez képest 22 százalékkal bővült. Kisebb (4,1 százalékos) a növekedés a működő adózók tartozásainál, amelynek közel felét a folyószámla kivonatok kiküldését követően a pótléktartozások év végi magas szintje okozza. Kedvezőnek tekinthető ugyanakkor, hogy a magánszemélyekkel szembeni tőkeköveteléseket az előző évhez képest valamelyest csökkenteni lehetett. A nem működő adózók hátraléka viszont jelentősen, 31,5 százalékkal növekedett, elsősorban a felszámolás alatt lévő vállalkozások hátralékai miatt. E mellett jelentősebben emelkedett a végelszámolással megszűnő vállalkozások tartozásállománya (több mint másfélszeresére). A teljes hátralékállomány 70 százaléka nem beszedhető (megtérülésére nincs reális esély). Ez az arány egy évvel ezelőtt még 64,8 százalék volt.

A működő adózók hátralékállományát egészen november végéig (a 2008. évi késedelmi pótlék előírások esedékessé válásáig) sikerült szinten tartani, a hátralékok növekedése a nem működő, elsősorban a felszámolás alatti adózók körében azonban jelentős mértékű volt. A korábbi évekhez képest a hátralékállomány összetételében nagy változás, hogy csökkent a nagyobb vagyontömeget képviselő, bár folyamatosan hátralékos, de a tartozás fedezetével rendelkező, „klasszikus” adósok köre (felszámolás alá kerültek, foglalkoztatottak számának csökkentésével „racionalizálták” gazdálkodásukat stb.).

VÉGREHAJTÁS

Az ügyfelek tájékozódását továbbra is segítik az APEH honlapján közzétett adatbázisok, melyekből hetente átlagosan 140 ezer végrehajtási eljárás alatt álló adózó adatai voltak megismerhetőek, illetve az 180 napon keresztül jelentős adóhátralékkal rendelkező adózók adatainak adatbázisa összesen 4610 adózó adatait tartalmazta, akik összesen 956,6 milliárd forint tartozást halmoztak fel (többségük felszámolással érintett cég).

Az igazgatóságok 2009-ben 663 ezer folyószámla egyeztetés végeztek, ami 19 százalékkal haladja meg az egy évvel korábbit. A kibocsátott fizetési felszólítások, illetve felhívások száma a tavalyinál kevesebb, de 74 százalékkal nagyobb adó- és illetéktartozást érintettek (207 milliárd forintot).

Az adóhivatal 2009. során 603 ezer végrehajtási ügyet indított 861 milliárd forint behajtása érdekében. Az indított ügyekben foganatosított végrehajtási cselekmények értékösszege 2249 milliárd forint volt, ami harmadával több, mint egy évvel ezelőtt. Leginkább a végrehajtott ingatlanok értéke és a benyújtott hatósági átutalási megbízások (korábban: inkasszó) értéke növekedett (előbbi 61 százalékkal, utóbbi pedig harmadával). A behajtás intenzitás növekedését az egyre tömegesebb számban foganatosított végrehajtási cselekmény mutatja. A végrehajtási rendszer folyamatos fejlesztései következtében különösen az adminisztratív végrehajtási cse-

AZ ELEKTRONIKUS ÁRVERÉSEK FONTOSABB ADATAI, 2009. ÉV*

Sorszám	Megnevezés	Ingóságok	Ingatlanok	Összesen
1.	Összes meghirdetett árverés (db)	4 431	1 638	6 069
2.	Az összesből befejezett árverés (db)	4 109	1 451	5 560
3.	A befejezettből sikeres árverés (db)	1 507	169	1 676
4.	A befejezettből sikertelen árverés (db)	2 001	857	2 858
5.	Sikeres árverések aránya[sikeres/(sikeres+sikertelen)]**	43,0%	16,5%	37,0%
6.	Az árveréseken értékesített vagyon becsértéke (millió Ft)	1 426	271	1 697
7.	Az árveréseken értékesített vagyon vételára (millió Ft)	1 005	204	1 209
8.	Eredményesség (7./6.)	70,4%	75,4%	71,2%

* Forrás : Elektronikus Árverési Felület

** Az értékesítésre meghirdetett ingatlanok jelentős része nem egy egész ingatlan, hanem annak csak bizonyos tulajdoni hányada, ami a sikeres árverések arányában az ingó árverésekhez képest mutatkozó eltérés magyarázata.

lekmények száma fokozódott, az ingatlan foglalások száma 21,5%-kal, a jelzálogjog bejegyzések 30,1%-kal, a nyilvántartásból történt gépkocsi foglalások 13,7%-kal, a hatósági átutalási megbízások száma pedig 23,3%-kal növekedett. Ugyanakkor a válságjelenséggel függ össze, hogy – a foglalkoztatás szűkülése miatt – az előző évhez képest csökkent a jövedelem letiltások száma.

Az Elektronikus Árverési Felületen 2009-ben 4109 ingó és 1451 ingatlan árverés fejeződött be. Az ingóságoknál minden második, az ingatlanoknál csak minden hatodik árverés sikeres. A licitálók által ajánlott összes vételár 1,2 milliárd forint, ami a vagyontárgyak becsértékének 71 százaléka.

Az igazgatóságok december végéig az előző évinél 7 százalékkal több ügyet adtak át önálló bírósági végrehajtóknak, amelyek viszont 12 százalékkal kisebb összegű hátralékot tartalmaztak. A tartozás 82 százaléka köztartozás, 18 százaléka APEH tartozás volt. A mindössze 60 millió forint bevétel nagy része APEH tartozásra folyt be.

2009-ben 13,4 ezer felszámolást rendeltek el a bíróságok, ami negyedével több az előző évinél. Az APEH 2009-ben 6420 esetben élt a felszámolás kezdeménye-

zés lehetőségével és a felszámolóknak 366 milliárd forint hitelezői igényt jelentett be (ami 63 százalékkal nagyobb összeg, mint 2008-ban). A saját kezdeményezésű felszámolási eljárások száma 6 százalékkal, az érintett követelések összege 9 százalékkal alacsonyabb a 2008. évihez viszonyítva. A felszámolási eljárások kezdeményezésekor a 100 ezer forint alatti tartozások esetén egyre nagyobb számban került sor a felszámolási eljárás kezdeményezése helyett a tartozás behajthatatlanként történő nyilvántartására. Emellett egyre nagyobb arányban került sor a követelésről való lemondásra, illetve a hitelezői igény bejelentésének mellőzésére, amelyek csökkenthetők a regisztrációs díjakra fordított kiadások az olyan felszámolások esetében, ahol várhatóan nem lesz megtérülés.

2009. év végéig 11,7 ezer cég határozta el jogutód nélküli megszűnését. Ez a szám 43 százalékkal haladja meg az előző év végi értéket, az érintett követelés pedig megötszöröződött (55 milliárd forint). Amíg 2008. év végén az 5,6 ezer befejezett végelszámolási eljárás 36 százaléka fordult felszámolásba, 2009-ben a mintegy 8 ezer befejezett ügy 43 százaléka. A revizorok 30

százalékkal több, közel tízezer záró-ellenőrzést végeztek el, azonban az ügyszám dinamikus növekedése miatt több esetben az ellenőrzésre jutó idő és az ellenőrzés alá vont időszak is rövidebb lett. A határidők betartása az ellenőrzések során csak feszített munkával lehetséges.

A csőd eljárásokat érintő, 2009 szeptemberétől hatályos jogszabályváltozás következtében számottevően gyarapodtak a csődügyek. December végéig 38 gazdálkodó szervezet fizetési haladékaról döntött a bíróság és 23 csődtárgyalás volt folyamatban. (2007-ben 14, 2008-ban pedig mindössze 4 csőd eljárás indult.)

FELSZÁMOLÁSOK ADATAI, 2009. ÉV

Felszámolás	2009. év összesen	2008. év összesen	Index 2009/2008
APEH által kezdeményezett felszámolási eljárás			
száma (db)	6420	6841	93,8
érintett tartozás összege (mrd Ft)	230,0	252,5	91,1
Befejezett felszámolási eljárás			
száma (db)	9908	8227	120,4
érintett tartozás összege (mrd Ft)	203,9	111,9	182,1

FIZETÉSI KEDVEZMÉNYEK

Az adózók – a 2008. évről áthúzódó ügyekkel együtt – 281 ezer db fizetési kedvezményre irányuló kérelmet nyújtottak be az adóhatósághoz, mely 337 milliárd Ft tartozást érint. (Az adózók 2519 db kérelmet nyújtottak be elektronikus formában, melyből 125 db-ot magánszemélyek, 342 db-ot egyéni vállalkozók, 2052 db-ot pedig gazdálkodó és egyéb szervezetek.) A kérelmek száma 1,7 százalékkal haladja meg az előző évit, viszont a kérelmezett összeg 17,9 százalékkal nőtt. Kiemelkedik a mérséklésre irányuló kérelmek számának több mint 39 százalékos növekedése, ez értékösszegben 21,6 százalékos növekedést mutat. A vegyes (fizetési könnyítés

mellett adómérséklést is tartalmazó) kérelmek száma 28 százalékkal nőtt, miközben a legnagyobb számosságú, csak fizetési könnyítést tartalmazó kérelmek száma csökkent, de még így is meghaladta a 147 ezret. A kérelmek összetételének előzőkből következő változása visszavezethető az adózók fizetési nehézségeire.

A 2008-as adóévről beadott személyi jövedelemadó bevallásukban a vállalkozási tevékenységet nem folytató, áfa fizetésére nem kötelezett magánszemélyek kérhették 100 ezer forintot meg nem haladó fizetési kötelezettségük 2-4 havi részletben történő megfizetését. A feldolgozott bevallások alapján több mint 38 ezer adózó kapott ilyen módon automatikus fizetési könnyítést 1,6 milliárd forint összegre.

ARCHÍVUM

HATÓSÁGI ÉS JOGI ÜGYEK

HATÁROZATOK, FELLEBBEZÉSEK ÉS JOGORVOSLATOK

Az 2009-es év során 23 százalékkal több (összesen közel 2,8 millió) elsőfokú határozatot/végzést adott ki az adóhivatal, mint az előző évben. Év végére a határozatok 85 százaléka emelkedett jogerőre.

- Az igazgatóságok 1164 ezer elsőfokú illetékügyi határozatot/végzést/fizetési meghagyást adtak ki.
- Az ellenőrzési határozatok száma az előző évek csak 95 százaléka (91,2 ezer db), a határozatok jogerősítési aránya megközelíti 87 százalékot.
- A fizetési kedvezmény iránti kérelmekre 237 ezer elsőfokú határozatot adtak ki az igazgatóságok, ami 10 százalékkal haladja meg a korábbi.
- Szerencsejáték felügyeleti ügyekben 57,5 ezer db határozat készült, ezek 96 százaléka jogerőre is emelkedett az év végére.

2009-ben az adózók 9 százalékkal több fellebbezést nyújtottak be, mint a megelőző évben. A fellebbezések 42 százaléka ellenőrzési, 15 százaléka adóeljárási, 13 százaléka fizetési könnyítési, 21 százaléka illetékügyi határozatokat érintett. Az előző évhez képest ez jelentős átrendeződés, az adóeljárási és az illeték szakterület mennyisége felcserélődött, a fizetési könnyítési fellebbezések pedig jelentős mértékben emelkedtek, viszont az ellenőrzésiek mérséklődtek. A helybenhagyási arány az adóügyi és a fizetési kedvezményes határozatoknál növekedett, azonban illetékügyekben és az ellenőrzési határozatoknál mérséklődött az előző évhez képest.

A jogerős határozatok ellen benyújtott elintézett felügyeleti intézkedés iránti kérelmek száma 80 százalékkal nőtt a 2008. évhez viszonyítva. A felügyeleti intézkedések száma 66 százalékkal, 536-ra nőtt az előző évi 323-hoz képest, ugyanakkor az intézkedések mellőzése is jelentős mértékben, 85 százalékkal emelkedett 1094-ről 2021-re. A felügyeleti intézkedés mellőzésével másodfokon lezárt ügyek száma az előző évi kétszeresére, az elnöki hatáskörben ily módon lezártaké pedig másfélszeresére nőtt.

Az adóhatósági határozatokkal szemben 2009-ben (az előző évről áthúzódókkal együtt) 10 százalékkal több közigazgatási peres eljárás folyt, mint 2008-ban. Ezen belül viszont az ellenőrzési határozatok ellen az előző

évinél kevesebb pert indítottak az adózók. Jelentős mértékben (62,5%-kal) nőtt a szerencsejáték felügyeleti határozatokkal szembeni, folyamatban lévő perek száma, aminek oka a jogorvoslati rend megváltozása (ezek a határozatok közvetlenül a bíróságon is megtámadhatók). Valamennyi ítélettel zárult ügyben a helybenhagyási arány összességében kis mértékben csökkent, de az esetek mintegy háromnegyedében az adóhivatal döntéseit fogadta el a bíróság.

A Legfelsőbb Bíróság előtt 490 felülvizsgálati eljárás indult, közel 10 százalékkal több, mint a korábbi évben. Az adózók ugyan csak 331 eljárást indítottak szemben az előző évi 352 eljárással, de az adóhatóság a 2008. évi 94 eljárással szemben 2009-ben 159-et kezdeményezett, ami csaknem 70 százalékos emelkedés. A Legfelsőbb Bíróság ítéleteinek 84 százalékaiban megerősítette az adóhatósági döntéseket, ami két százalékponttal magasabb, mint az előző évben volt.

Az adózók 2009. évben 40 ügyben indítottak polgári pert az APEH ellen, ami 43 százalékkal több, mint 2008-ban. A közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perek száma közel azonos az előző évvel, az egyéb pereké viszont duplájára nőtt.

Az országgyűlési biztos megkeresések összetettsége miatt több olyan ügy is folyamatban van, ami 2007-ről és 2008-ról húzódik át. 2009. évben 68 ügyben érkezett megkeresés, ami a 2008-as megkeresések duplája. A 68 ügyből 47-re érdemi választ küldött a hivatal, amelyből 25 esetben már megérkezett az elfogadó válasz.

A közérdekű bejelentések száma 2009-ben közel azonos az előző évvel, az év végéig beérkezett bejelentések száma megközelítette a 24 ezer darabot (ebből az igazgatóságokhoz érkezett 20,4 ezer). A névvel érkező beadványok kis mértékben, egy százalékkal csökkentek. Számottevően nőtték viszont a Központi Hivatalhoz érkezett bejelentések, elsősorban azóta, hogy az állampolgároknak lehetőségük van elektronikus levél útján is eljuttatni bejelentéseiket az adóhivatalhoz.

2009-ben 1830 panaszbeadvány érkezett szemben az előző évi 957-el. Egyéb minősítésű beadványból 2009-ben 3454 darab érkezett. Ezek a beadványok, nem panaszok és nem bejelentések (jelentős hányadukban az állampolgárok olyan probléma megoldásában kérték az

adóhatóság segítségét, amely sok esetben a munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozik, vagy polgári peres eljárás keretében orvosolható), megválaszolásuk azonban jelentős munkaterhet jelent és komoly kapacitást von el a közérdekű bejelentésektől és panaszbeadványoktól.

BÜNTETŐ FELJELENTÉSEK

Az előző évhez képest a büntető feljelentések és az azokban szereplő bűncselekmények száma növekedett,

azonban az elkövetési érték mintegy felére esett vissza. A visszaesés oka egy, az előző év harmadik negyedében feltárt kiugróan magas elkövetési értékű ügy. A feljelentésekben szereplő bűncselekményeken belül az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó adókra és a központi költségvetési támogatásokra elkövetett csalás és adócsalás részaránya is csökkent a tavalyihoz képest, ám még mindig meghatározó nagyságú. Ebben az évben tovább nőtt a sikkasztással kapcsolatos fajlagos elkövetési érték, a munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás esetében pedig megduplázódott.

INFORMATIKA

Az APEH – az előző évben jóváhagyott középtávú intézményi stratégia célkitűzései alapján – felülvizsgálta a 2008–2011. évekre vonatkozó informatikai stratégiáját. Folytatódott az APEH adattárházának (ATAR) korábbi években megkezdett fejlesztése és több informatikai projekt megvalósítása is. Az egyre növekvő információszolgáltatási igény során elvégzett fejlesztések beállítása a napi üzemeltetésbe, valamint az elkerülhetetlen karbantartások a jelenlegi környezet korlátai miatt fokozatosan nehezedő (erőforrásigényes) feladatot eredményezett.

Egész évben jelentős informatikai leterhelést okozott a nagyméretű projektek egyidejű kivitelezése és összehangolása. Közülük kiemelkedően nagy feladatot jelentett az új dokumentumkezelő rendszer éles üzemi bevezetése. A többi informatikai programhoz való szerves kapcsolódására tekintettel az iratkezelő rendszert a hivatal lépcsőzetesen vezette be az egyes igazgatóságokon. A DOKU alkalmazás országos bevezetése több mint 200 millió irat migrálását jelentette.

IRÁNYÍTÁS, MŰKÖDÉS

SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK

Az APEH engedélyezett létszáma 2009. január 1-jétől 15 607 fő, a dolgozói létszám viszont az év végén ennél 457 fővel volt kisebb. A miniszterelnök 2009. július 28-án létszámfelvételi zárlatot rendelt el a központi államigazgatásban az üres, illetve a későbbiek során megüresedő státuszokra is kiterjedően, azzal a további megkötéssel, hogy a betöltetlen álláshelyekhez tartozó feladatokat megbízási szerződés keretében sem lehet elvégeztetni.

A zárlat alóli, legalább részbeni mentesítést többször kezdeményezte a hivatal, de csak az év utolsó napjaiban született olyan döntés, amely az igazgatóságokon összesen 72 konkrétan megnevezett státusz betöltését teszi lehetővé. A stratégiai terv végrehajtása részeként – az adóügyi tevékenység folyamatainak szervezeten belüli áttekintését és e feladatok átrendezését követően – az adóügyi szakterület engedélyezett létszáma az év során összesen 94 fővel emelkedett. Az átcsoportosítást a regionális igazgatóságokat érintően márciusban elvégzett létszám-felülvizsgálat alapozta meg.

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

Az adóhivatal nemzetközi kapcsolatai során továbbra is nagy hangsúlyt fektet a két- és többoldalú adóigazgatási együttműködésekre az EU, valamint a közösségen kívüli országok adóhivatalaival, illetve aktívan közreműködik a különböző nemzetközi szervezetek munkájában. Ennek keretében találkoztak 2009-ben két alkalommal a Visegrádi 4-ek, valamint az osztrák és szlovén állam adóhivatalainak vezetői. A második találkozóra Visegrádon került sor, ahol megalakítottuk a V6-ok csoportját. Az év folyamán tovább erősödtek a szakmai kapcsolatok Ausztria, Cseh Köztársaság, Franciaország, Horvátország, Macedónia, Mongólia, Románia, Svédország, Szlovákia és Ukrajna adóhivatalaival, valamint számos nemzetközi szakmai szervezettel.

A hivatal több alkalommal fogadta az IMF szakértőit, akik folyamatos segítséget nyújtanak a stratégiai fel-

adatok megvalósításához. 2009-től kezdődően az APEH már tapasztalatátadó szervezetként is bekapcsolódott a nemzetközi intézményfejlesztési munkába (első ízben a román adóhivatal reformját támogató átfogó projekt ügyfélszolgálati rendszerének fejlesztésébe, majd a horvát adóhivatal VIES rendszer alkalmazására való felkészítésébe és – a francia ADETEF-fel együttműködésben – a mexikói adóigazgatás korszerűsítésébe).

ELLENŐRZÉS AZ ADÓHIVATALBAN

Az év végéig egy 2008-ban, illetve három 2009-ben megkezdett számvevőszéki ellenőrzés zárult le. A lakástámogatási rendszer hatékonyságának ellenőrzéséről készült jelentés a Hivatal részére javaslatot, ajánlást nem tartalmazott. A költségvetés végrehajtásának (évenkénti rendszeres) vizsgálatát, az APEH által kialakított ellenőrzési portfólió és a kockázatkezelési rendszer célszerűségének és eredményességének ellenőrzését lezáró és a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetési javaslatát véleményező jelentések javas-

HATOLDALÚ ADÓHIVATALI TALÁLKOZÓ VISEGRÁDON

AZ ELNÖKI ÉRTEKEZLET

ARCHÍVUM

latokat foglalmaztak meg a pénzügyminiszternek és az APEH elnökének egyaránt. A zárszámadás és az ellenőrzési portfólió ellenőrzése kapcsán elvégzett ÁSZ-vizsgálatok a Hivatal tevékenységének majd teljes körét érintették, a helyszíni ellenőrzések a Központi Hivatalon kívül a regionális igazgatóságokra és a KAIG-ra is kiterjedtek.

A Központi Hivatal belső ellenőrzése 2009. évben az ellenőrzési munkaterve alapján tizenhét témában összesen 45 szervezeti egységnél végzett vizsgálatot. Ezen túlmenően négy soron kívüli vizsgálatot is folytatott.

Az elmúlt évben közérdekű bejelentések, illetve panaszbeadványok alapján 185 esetben indult biztonsági vizsgálat adóhivatali munkatársakkal kapcsolatban. A lezárult vizsgálatoknál a bejelentések 88 százaléka alaptalannak bizonyult, 9 esetben kezdeményeztek fegyelmi eljárást és három ügy zárult büntető feljelentéssel.

Az APEH Pszichológiai Laboratóriuma a hatályos rendelkezések alapján 2009. január 13-tól folyamatosan végzi az adóhivatalnál köztisztviselői státuszra pályázók előzetes pszichikai alkalmassági vizsgálatát. Az év során összesen 772 pályázó pszichikai alkalmassági vizsgálatára került sor, akiknek több mint 94 százaléka minősült alkalmasnak.

KOMMUNIKÁCIÓ

Az APEH sajtó- és kommunikációs tevékenységét a szokásos intenzitással folytatta. Az adózással kapcsolatos tudnivalókról az év során 16 központi és 41 regionális sajtótájékoztatót tartott, továbbá 77 közleményt adott ki, melyeket elektronikusan is eljuttatott a hírügynökségek, valamint az országos média részére. 2009-ben az adóhatóság két nagy kommunikációs kampányt szervezett. Az év elején az egyszerűsített adóbevallás bevezetésével, majd később a szokásos személyi jövedelemadó bevallás beadási határidejével kapcsolatban élt ezzel az újszerű figyelemfelhívási módszerrel. Az APEH megújult kommunikációjának jegyében az elmúlt évben az APEH többféle rendezvényen, illetve kiállításokon is részt vett (pl. Sziget Fesztivál, Kriminálexpo, Egészségliget és Lakásvásár), illetve nyílt napok keretében ismerkedhetek az érdeklődők az adóhivatali munkával. Folyamatos fejlesztések eredményeként megújult a hivatal internetes honlapja is, ahol az adózók tájékozódását jelenleg már közel félszáz, rendszeresen frissülő internetes adatbázis is segíti.

A belső kommunikáció elősegítésére 2009-ben a belső portálon megtörtént egy olyan felület kialakítása, amelyen naprakészen elérhetők az elnöki értekezletek előterjesztései és emlékeztetői. A régiós igazgatók, hivatali főosztályvezetők, illetve az általuk kijelölt munkatár-

TÁJÉKOZTATÁSI TEVÉKENYSÉG FŐBB ADATAI

Megnevezés	2008. ÉV	2009. ÉV	INDEX, %
Adózással kapcsolatos megjelenések száma az írott és elektronikus tájékoztatásban	32 670	42 920	131,4
ebből: országos megjelenésű média	2 844	7 497	263,6
regionális megjelenésű média	29 826	35 423	118,8
APEH által adózóknak rendezett tájékoztató előadás	930	1 246	134,0
Újságírói megkeresés	999	1 010	101,1
Újságírói megkeresésekben feltett kérdések száma	4 605	4 547	98,7

APEH SÁTOR A SZIGET FESZTIVÁLON

sak megfelelő jogosultságok birtokában férhetnek hozzá ezekhez az anyagokhoz.

2009. évben is elkészült, immár harmadik alkalommal a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával közös „TOP 100” című kiadvány. A nettó árbevétel alapján rangsorolt száz társaság főbb gazdálkodási adatai mellett – az egyes térségek szerepének szemléltetésére – a kiadványban régióként a 20–20 legnagyobb gazdálkodó árbevételi adatai is bemutatásra kerültek. Több régióban helyi TOP kiadványok készültek a kamarákkal közösen.

A társadalom adótudatosságának javítása és a fiatalok adózási ismereteinek szélesítése érdekében a hivatal tavasszal sikeresen bonyolította le az ún. RangAdó

vetélkedőjének első sorozatát, amelyen országosan 194 iskola 664 csapata mérte össze adózással kapcsolatos tudását. Későbbi sorozat elindítására, a RangAdó2-re, a korábbihoz hasonló érdeklődés mellett.

Adózási elégedettség-felmérés készült az adóhivatal megítéléséről az ügyfélszolgálatokra kihelyezett kérdőívek alapján és egy közvélemény-kutató cég közreműködésével. A felmérés eredményeként megállapítható, hogy az ügyfelek általában elégedettek az adóhivatal web oldalával és az ügyfélszolgálatával. A kutatás ugyanakkor rávilágított azokra a területekre is, ahol fejlesztésre, illetve változtatásokra van szükség, melyek a napi munkában hasznosultak.

